

Motion till riksdagen

1989/90:N281

av Hans Dau m.fl. (m)

Tillgång till och produktion av torv

Den svenska torvmarksarealen uppgår till ca 6 500 000 ha enligt hittills genomförda undersökningar. Den årliga tillväxten har bedömts motsvara ca 25 TWh. Av den totala torvarealen har ca 350 000 ha bedömts vara brytvärda, sedan marker som är av riksintresse ur naturvårdssynpunkt samt marker som skyddas enligt naturskyddslagen frånräknats.

Den svenska energitorvproduktionen bedrivs på ca 6 000 ha och motsvarar en årlig energiproduktion på ca 3–3,5 TWh. I jämförelse med Finland, med en total produktionsyta på ca 40 000 ha och en årlig produktion motsvarande ca 16 TWh, är Sveriges torvproduktion blygsam.

Den svenska växttorvproduktionen uppgår årligen till ca 1 miljoner m³ på en produktionsyta av ca 1 200 ha. Ca 30–50 procent av växttorven exporteras.

Torv bedöms ha en mycket god utvecklingspotential även för andra ändamål än energiproduktion. Som exempel kan nämnas att i Sovjetunionen har ett 40-tal kommersiella produkter med torv som råvara utvecklats.

Forskning och utveckling

Den svenska torvforskningen, vilken i stort sett legat nere sedan andra världskrigets slut, återupptogs i början av 1980-talet.

Den svenska torvforskningen, såväl grundläggande som tillämpad, är huvudsakligen koncentrerad till Umeå.

Den grundläggande forskningen finansieras till 100 procent av Statens Energiverk och bedrivs inom ett projekt med Umeå universitet, Sveriges lantbruksuniversitet och Statens Lantbrukskemiska laboratorium som deltagare.

Den tillämpade torvforskningen bedrivs inom ramen för Stiftelsen Svensk Torvforskning som i med Statens Energiverk gemensamma, treåriga ramprogram genomför FoU inom energitorvområdet. Denna forskning finansieras till 40 procent av Statens Energiverk och till 60 procent av stiftelsens medlemsföretag.

Stiftelsen genomför även FoU-insatser kring torv för andra ändamål, s.k. industritorv. Denna verksamhet har hittills finansierats av Norrlandsfonden och Styrelsen för Teknisk utveckling.

Den kompetens som återuppyggs sedan 1980-talets början är generell och således tillämpbar även för andra ändamål än energiproduktion.

Den anslagsnivå som byggdes upp i början av 1980-talet håller nu på att urholkas. Vi anser att den utvecklingen är oroande. Den kommer på sikt att rasera uppnådda positioner. Skall svensk torvforskning kunna hävda sig och tillföra vår energiförsörjning de tillskott, som det finns förutsättningar för, behövs en resursförstärkning.

Mot. 1989/90
N281

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utökad statlig finansiering av såväl grundläggande som tillämpad torvforskning,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att den statliga finansieringen skall vara av långsiktig karaktär för fortsatt utveckling av den svenska kompetensen inom torvområdet,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att resurserna för svensk torvforskning skall koncentreras till ett centrum för svensk torvforskning i Umeå som omfattar såväl grundläggande som tillämpad forskning,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att en noggrann och omfattande inventering, såväl kvantitativ som kvalitativ, genomförs av de svenska torvmarkerna.

Stockholm den 22 januari 1990

Hans Dau (m)

Ingrid Hemmingsson (m)

Ingvar Eriksson (m)